

Geologic

44-203 Rybnik, ul. Strzelecka 78

Tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I
KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY GODÓW**

Zleceniodawca: Pracownia Urbanistyczna w Rybniku sp. z o.o.
ul. Wodzisławska 30
44-200 Rybnik

Autorzy: Sylwia Miłowska
Tomasz Miłowski

Data wykonania: październik 2013 r.

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie	
1.1	Cel, zakres pracy, powiązania z innymi dokumentami	4
1.2	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	5
1.3	Cele ochrony środowiska oraz sposoby ich realizacji w studium.....	6
1.4	Ustalenia i główne cele zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	6
2.	Charakterystyka środowiska	
2.1	Położenie fizyczno-geograficzne	11
2.2	Budowa geologiczna	11
2.3	Wody powierzchniowe	11
2.4	Wody podziemne	11
2.5	Klimat	12
2.6	Powierzchnia ziemi	12
2.6.1	Ukształtowanie terenu	12
2.6.2	Gleby	13
2.7	Zasoby naturalne	13
2.8	Środowisko przyrodnicze	14
2.9	Obszary chronione na podstawie ustawy z 16.04.2004 r.	15
2.10	Krajobraz	15
2.11	Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych	15
3.	Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska przy braku realizacji ustaleń studium.....	15
4.	Istniejące problemy ochrony środowiska	16
5.	Skutki dla środowiska wynikające z realizacji ustaleń studium.....	17
5.1	Wpływ na wody powierzchniowe	17
5.2	Wpływ na wody podziemne	17
5.3	Wpływ na klimat	18
5.4	Powierzchnia ziemi	18
5.4.1	Wpływ na ukształtowanie terenu	18
5.4.2	Wpływ na gleby	18
5.5	Wpływ na zasoby naturalne	19
5.6	Wpływ na środowisko przyrodnicze	19
5.7	Wpływ na obszary chronione na podstawie ustawy z 16.04.2004 r.	19
5.8	Wpływ na krajobraz	20
5.9	Wpływ na zabytki i obiekty o wartościach kulturowych	20
5.10	Wpływ na warunki i jakość życia mieszkańców	20
5.10.1	Jakość powietrza atmosferycznego	20
5.10.2	Klimat akustyczny.....	20
5.10.3	Pole elektromagnetyczne	21
5.10.4	Gospodarka odpadami	21
5.10.5	Zagrożenie powodziowe	22
5.10.6	Zagrożenie osuwiskowe	22
6.	Przewidywane możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.....	22
7.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	22
8.	Możliwości rozwiązań alternatywnych dla obszaru Natura 2000	24

9. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania	24
10. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	25
11. Literatura	25

Spis rysunków

Rys. 1 Mapa Położenia w gminie Godów

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Godów dla siedemnastu terenów sporządzona w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku w październiku 2013 r. Prognoza została wykonana na zlecenie Pracowni Urbanistycznej w Rybniku sp. z o.o.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w studium kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu naruszają zasady prawidłowej gospodarki zasobami naturalnymi. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy.

Do pozostałych celów realizacji prognozy zalicza się:

- a) wyeliminowanie jeszcze na etapie sporządzania studium, ustaleń sprzecznych z zasadami zrównoważonego rozwoju analizowanego obszaru i jego otoczenia,
- b) ocenę skutków oddziaływania przyjętych kierunków zagospodarowania gminy na środowisko, a co za tym idzie określenie wpływu nowego przeznaczenia terenów na poszczególne rodzaje użytkowania oraz określenie warunków zagospodarowania tych obszarów,
- c) wprowadzenie ustaleń umożliwiających działalność gospodarczą na analizowanym terenie i zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej przy równoczesnym zachowaniu równowagi przyrodniczej i trwałości procesów przyrodniczych,
- d) ocenę na ile ustalenia studium pozwolą na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska, na ile wzbogacą lub odtworzą obniżone, czy też zdegradowane wartości oraz w jakim stopniu spotęgują lub osłabiają istniejące zagrożenia, a także na ile stwarzają możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania wyższej jakości środowiska.

Reasumując prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami studium, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń studium na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

- a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Godów oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
 - informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
 - propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- b) określa, analizuje i ocenia
- istniejący stan środowiska,
 - potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
 - przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
 - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
 - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,
- c) przedstawia
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
 - możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Zakres niniejszej prognozy został również uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska pismem nr WOOŚ.411.124.2013.MG z dnia 11 lipca 2013 oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wodzisławiu Śląskim pismem znak NS/NZ-522-130-3791/13 z dnia 19 lipca 2013 r.

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego fragmentów gminy Godów powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2004 r.,
- tekst i rysunek Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Godów z 2009 r. (uchwała Nr XXXIII/306/09 Rady Gminy Godów z dnia 26 października 2009 r.)
- Uchwała Nr XXI/156/12 Rady Gminy Godów z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Godów w jej granicach administracyjnych.
- Opracowanie ekofizjograficzne gminy Godów w jej granicach administracyjnych, przedsiębiorstwo Weronia sp. z o.o., 2008 r.;

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do studium,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu suikzp w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w październiku 2013 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SPOSOBY ICH REALIZACJI W STUDIUM

W projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Godów powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Podstawą formułowania ustaleń projektu studium była zasada zrównoważonego rozwoju, która zakłada m.in. ochronę i racjonalne kształtowanie cennych zasobów środowiska przyrodniczego poprzez kształtowanie struktur przestrzennych nie naruszających jego walorów oraz umożliwiających aktywną ochronę jego wartości prowadzących do realizacji ekorozwoju.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GODÓW

Do zmiany studium przewidziano siedemnaście terenów. Są to tereny o łącznej powierzchni ok. 268 ha, których lokalizację pokazano na załączniku mapowym oraz opisano w tabeli poniżej. Na terenie gminy Godów obecnie obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Godów z 2009 r. (uchwała Nr XXXIII/306/09 Rady Gminy Godów z dnia 26 października 2009 r.) oraz Uchwała Nr XXI/156/12 Rady Gminy Godów z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Godów w jej granicach administracyjnych.

W projekcie zmiany studium na poszczególnych obszarach wprowadzono następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- na obszarach 1, 3 - 6, 8 - 13, 16 i 17 ustalono kierunek mieszkaniowy;
- na obszarze 2 ustalono przebieg planowanej drogi głównej ruchu przyspieszonego Pawłowice – Racibórz (dla tej trasy wydano już decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach) oraz zmieniono wskazania terenów dla nowych działalności gospodarczych na obrzeżu autostrady A1,
- na obszarze 7 ustalono przebieg planowanej drogi od ul. 1 Maja w sołectwie Skrzyszów do ul. Powstańców w sołectwie Łaziska,

- na obszarze 14 – wskazano nowy obszar z możliwością lokalizacji działalności gospodarczych przy węźle „Gorzyce”, autostrady A1,
- na obszarze 15 – wskazano teren dla działalności związanych z obsługą komunalną gminy.

Kierunki zmian na rysunku suikzp w stosunku do stanu obecnego, oraz obowiązującego studium z 2009 r. i planu z 2012 r. przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 1 Bieżące zagospodarowanie oraz kierunki zmian w projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

l.p.	Lokalizacja	Bieżący sposób zagospodarowania	Ustalenie w obowiązującym suikzp z 2009 r.	Ustalenie w obowiązującym mpzp z 2012 r.	Ustalenie w projekcie suikzp
1	Krostoszowice, teren na południe od ul. Turskiej	Tereny rolne, zadrzewienia brzozowe, przydomowe place i ogrody, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	Jednostki dolin rzek i potoków Z3	ZM	Jednostki mieszkaniowe M1
2	Skrzyszów, północna część sołectwa z autostradą A1 i terenem składowiska odpadów górniczych	Autostrada A1 wraz z pasem drogowym, tereny składowiska odpadów Skrzyszów, dwie powierzchnie leśne	Działalności gospodarczej P1 Teren autostrady, dopuszczenie lokalizacji któregoś z wariantów drogi głównej ruchu przyspieszonego Pawłowice-Racibórz	PU, US, UC, Autostrada, droga główna ruchu przyspieszonego Pawłowice-Racibórz	Tereny działalności gospodarczych, przebieg autostrady A1, droga główna ruchu przyspieszonego Pawłowice-Racibórz
3	Skrzyszów, rejon ul. Dębowej i ul. Krótkiej	Teren rolne	Jednostki rolne wyłączone z możliwości zabudowy R	R	Jednostki mieszkaniowe M1
4	Skrzyszów, na północ od ul. Ks. Roberta Wallacha	Teren rolne	Jednostki leśne, zadrzewień i zieleni izolacyjnej Z1	ZM	Jednostki mieszkaniowe M1
5	Skrzyszów, wzdłuż ul. Ks. Roberta Wallacha	Tereny rolne oraz rozproszona zabudowa mieszkaniowa	Jednostki leśne, zadrzewień i zieleni izolacyjnej Z1	ZM, MN, ZR	Jednostki mieszkaniowe M1

		jednorodzinna			
6	Skrzyszów, przy ul. Partyzantów	Teren rolne	Jednostki leśne, zadrzewień i zieleni izolacyjnej Z1	ZM	Jednostki mieszkaniowe M1
7	Łaziska, Skrzyszów	Tereny rolne, miejscami zadrzewienia, dolina rzeki	Tereny rolne, produkcyjne, w części wschodniej przebieg nowej drogi	Przebieg drogi KDL, na odcinku zachodnim tereny rolne	
8	Łaziska, na południe od ul. Powstańców Śląskich	Teren rolne	Jednostki rolne wyłączone z możliwości zabudowy R	R	Jednostki mieszkaniowe M1
9	Skrzyszów, na północ od ul. Olszyńskiej	Teren rolne	Jednostki leśne, zadrzewień i zieleni izolacyjnej Z1, Mieszkaniowe M1	MN	Jednostki mieszkaniowe M1
10	Skrzyszów, na wschód od ul. 1 Maja	Teren rolne, zadrzewienia brzozone	Jednostki rolne wyłączone z możliwości zabudowy R	MN, ZR, ZM	Jednostki mieszkaniowe M1
11	Gołkowice, na południe od ul. Wyzwolenia	Teren rolne	Jednostki rolne wyłączone z możliwości zabudowy R	R, ZR	Jednostki mieszkaniowe M1
12	Gołkowice, na północ od ul. Borowickiej	Tereny rolne, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	Jednostki zabudowy usługowej U2	MN, U	Jednostki mieszkaniowe M1
13	Gołkowice, na południe od ul. Podlaskiej	Teren rolne	Jednostki Dolin rzek i potoków Z3	R	Jednostki mieszkaniowe M1

14	Łaziska, na południe od ul. Raciborskiej i na zachód od autostrady A1	Zadrzewienia brzożowe na znacznej powierzchni	Jednostki leśne, zadrzewień i zieleni izolacyjnej Z1	ZL	Działalności gospodarczej P1
15	Gołkowice, na południe od ul. Piotrowickiej	Teren rolne, przepompownia ścieków	Jednostki Dolin rzek i potoków Z3	ZŁ	Infrastruktury technicznej IT
16	Łaziska, na wschód od ul. A. Mickiewicza	Teren rolne	Jednostki rolne wyłączone z możliwości zabudowy R	R, MN	Jednostki mieszkaniowe M1
17	Łaziska, na przedłużeniu ul. Okrężnej	Teren rolne	Jednostki rolne wyłączone z możliwości zabudowy R	R	Jednostki mieszkaniowe M1

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Opracowanie obejmuje siedemnaście terenów położonych w gminie Godów w powiecie wodzisławskim. Powierzchnia wszystkich terenów objętych studium zajmuje łącznie ok. 268 ha. Lokalizację terenów pokazano na załączniku mapowym oraz opisano w tabeli w rozdziale 1.4.

Gmina Godów położona jest w południowej części województwa śląskiego, przy granicy polsko – czeskiej, pod względem administracyjnym stanowiąc część powiatu wodzisławskiego. Powierzchnia gminy ma zarys zbliżony do trójkąta, którego południową granicę stanowią rzeki Olza i Piotrówka, natomiast północne ramiona mają przebieg umowny. Gmina graniczy z miastami Wodzisław Śląski (północ) i Jastrzębie Zdrój (wschód), gminami Mszana i Gorzyce (północ i północny – zachód) oraz Republiką Czeską (południe). Na terenie gminy wydzielono siedem sołectw: Krostoszowice, Skrzyszów, Podbucze, Łaziska, Godów, Gołkowice i Skrbeńsko. Wg danych GUS za 2011 r. gmina posiadała powierzchnię 3805 ha, a liczba ludności wynosiła 13220 osób.

Regionalizacja fizyczno – geograficzna Polski J. Kondrackiego (1998) plasuje obszar gminy na styku dwóch makroregionów – Wyżyny Śląskiej (341.1) i Kotliny Ostrawskiej (512.1). Północna część gminy wchodzi w skład mezoregionu Płaskowyż Rybnicki (341.15), zaś jej południowy fragment wchodzi w skład mezoregionu Wysoczyzna Kończycka (512.11).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

W podłożu obszaru dominują trzeciorzędowe iły piaszczyste i margliste, piaski, żwiry i łupki ilaste z gipsem i anhydrytem oraz sole kamienne. Spomiędzy nich lokalnie odsłaniają się górnokarbońskie iłowce, mułowce i piaskowce z węglem kamiennym. Do najstarszych utworów występujących na terenie gminy należą trzeciorzędowe iły i piaski z syderytami, miejscami z węglem brunatnym (tzw. warstwy kędzierzyńskie) **kNs**. Wiek tych warstw to sarmat. Występują one fragmentarycznie w okolicy Łazisk i Podbucza.

Centralną część obszaru gminy przykrywają piaski, żwiry i głązy wodnolodowcowe **gŚ** zlodowacenia środkowopolskiego. We wschodniej części gminy (okolice Skrzyszowa i Krostoszowic) występują lessy **IB** zlodowacenia północnopolskiego. W dolinach cieków występują mułki, piaski i żwiry rzeczne.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Na większości analizowanych terenów brak jest cieków powierzchniowych. W ciągu przebiegu trasa Racibórz – Pawłowice przecina dolinę Dopływu ze Skrzyszowa. Droga zaplanowana na terenie nr 7 przecina dolinę Leśnicy.

2.4 WODY PODZIEMNE

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Cieszyn obszar gminy wchodzi w skład przedkarpackiego regionu hydrogeologicznego, podregion przedkarpacko – śląski, w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych znajduje się w utworach czwartorzędowych.

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski ark. Zabełków i ark. Zebrzydowice na zdecydowanej większości terenu gminy brak jest użytkowych poziomów wodonośnych. Jedynie w południowej części gminy, w południowych częściach sołectw Godów i Łaziska udokumentowano występowanie czwartorzędowego poziomu wodonośnego, który zaliczono do jednostki hydrogeologicznej 3aQII. Wszystkie tereny objęte zmianą studium położone są poza terenami występowania użytkowych wód podziemnych.

Na analizowanym terenie ani w jego pobliżu nie znajdują się ujęcia wód podziemnych dla których wyznaczono strefy ochronne.

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) na analizowanych terenach nie występują główne zbiorniki wód podziemnych. Również w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. 2006 nr 126 poz. 878) nie pojawia się informacja o występowaniu GZWP na analizowanym terenie.

2.5 KLIMAT

Podział Polski na dzielnice rolniczo – klimatyczne (R. Gumiński 1948) klasyfikuje obszar gminy do dzielnicy podsudeckiej. Średnia roczna suma opadów waha się w granicach od 628 do 786 mm, czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 80 – 90 dni, a liczba dni z przymrozkami w ciągu roku waha się od 100 do 120.

Największe miesięczne sumy opadów notuje się w czerwcu i lipcu, a najmniejsza miesięczna suma opadów przypada w styczniu. Średnia prędkość wiatru wynosi 3,2 m/s, a 68% czasu obserwacji przypadało na cisze i wiatry słabe (do 2 m/s). Oznacza to, że przez większą część roku (248 dni) wymiana powietrza na terenie gminy jest słaba.

Bliskość Bramy Morawskiej sprawia, że dominującym kierunkiem wiatrów jest kierunek południowo – zachodni. Położenie gminy u wylotu Bramy Morawskiej ma bezpośredni wpływ na wysokość średnich temperatur na jej obszarze. Ciepłe i suche powietrze przepływające przez Bramę Morawską powoduje, że średnia temperatura powietrza latem i zimą jest nieco wyższa niż średnia dla województwa, mniej jest także dni mglistych. Najwyższa średnia temperatura powietrza notowana jest w lipcu (17,4 °C), najniższa przypada na styczeń (-1,9 °C), a średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,2 °C. Największa liczba dni mglistych przypada w październiku, najmniej notuje się ich w okresie letnim. Średnia wilgotność powietrza wynosi 77% (Absalon 1996).

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE, OSIADANIA TERENU NA SKUTEK EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ

Podział fizyczno – geograficzny Polski lokalizuje gminę Godów na pograniczu jednostek Płaskowyż Rybnicki (341.15) i Kotliny Ostrawskiej (512.1). Płaskowyż Rybnicki obejmuje południową część górnośląskiego zagłębia węglowego, które stanowi część Wyżyny Śląskiej. Płaskowyż znajduje się pomiędzy kotlinami: Raciborską, Ostrawską i Oświęcimską. Jego fundament stanowią skały karbońskie pokryte przez osady morza mioceńskiego zawierające złoża soli, gipsu i siarki. Płaskowyż ten wznosi się do wysokości 310 m n.p.m. (na południe od Rybnika) górując do 100 m nad doliną Odry i około 70 m nad doliną Wisły. Kotlina Ostrawska jest obniżeniem u spływu Odry, Ostrawicy i Olzy. Dno kotliny jest częściowo równinne, częściowo zaś pagórkowate w wyniku rozcięcia pokryw

czwartorzędowych przez współczesne rzeki i potoki. Dno kotliny pod miejscowością Olza znajduje się na wysokości około 195 m n.p.m. wznosząc się na jej peryferiach do wysokości około 250 – 280 m n.p.m.

Równinny i falisty krajobraz gminy ma pochodzenie polodowcowe – powstał przez obniżanie kotlin w neogenie i czwartorzędzie. W dolinach większych rzek (Olza, Piotrówka) wykształciły się w plejstocenie równiny teras zalewowych. Podobne formy wykształciły się w holocenie w obrębie mniejszych rzek (Szołkówka). W morfologii gminy wyróżnić można silnie zróżnicowaną wysokościowo część przynależną do Płaskowyżu Rybnickiego (północna część gminy) oraz część przynależną do Wysoczyzny Kończyckiej o niewielkim zróżnicowaniu morfologicznym. Systemy pagórów cechujące fragment gminy przynależący do Płaskowyżu Rybnickiego występują również na działach wodnych, w szczególności okalających Lesznicę (w Łaziskach i Skrzyszowie). Niewielkie zróżnicowanie morfologiczne południowej części gminy powoduje jej podatność na erozję wodną, skutkiem czego występuje tu rozbudowany miejscami system jarów i wąwozów. Najniższy punkt na terenie gminy znajduje się u ujścia Olzy i ma w dnie doliny wysokość około 200 m n.p.m., a najwyższy znajduje się przy granicy z Mszaną i ma około 280 m n.p.m.

Tereny na których zmieniane jest studium to w zdecydowanej mierze obszary rolne położone na dogodnych terenach, przeważnie płaskie z brakiem stoków, skarp czy większych przewyższeń.

Na analizowanych terenach nie występują osiadania terenu związane z podziemną eksploatacją górniczą ani zjawiska osuwiskowe. Na terenie nr 2 składowane były odpady górnicze przez KWK 1 Maja i KWK Moszczenica.

2.6.2 GLEBY

Na większości analizowanych terenów znajdują się grunty orne pozostające w uprawie.

2.7 ZASOBY NATURALNE

Na terenie gminy występują udokumentowane złoża surowców mineralnych. Gmina posiada w swoich granicach złoża kruszyw naturalnych i węgla kamiennego. Największe znaczenie spośród wymienionych wyżej surowców posiada węgiel kamienny, jego złoża występują pod dużą częścią gminy, ale obecnie nie jest prowadzona eksploatacja. Eksploatację złóż Moszczenica i Marcel Ruch 1 Maja prowadziły odpowiednio kopalnie Moszczenica w Jastrzębiu oraz 1 Maja w Wodzisławiu, obie zostały już zamknięte. Dla złoża Moszczenica, które weszło pod jurysdykcję Jastrzębskiej Spółki Węglowej pozostawiono obszar górniczy Jastrzębie I, obecnie jednak nie jest tam prowadzona żadna eksploatacja, a zasoby tego złoża zostały przeklasyfikowane do pozabilansowych. Dla złoża węgla kamiennego Gołkowice trwają prace nad jego dokumentowaniem, obecnie brak jest jednak sygnałów o planach jego eksploatacji.

Złoże kruszyw naturalnych Godów II eksploatowane jest od 1980 r., czego wynikiem jest potężna odkrywka. Z informacji uzyskanych w Starostwie Powiatowym wynika, że zasoby kopaliny są na ukończeniu i eksploatacja tego złoża będzie kończona, a koncesja wygaszana. W 2010 r. rozpoczęto eksploatację niewielkiego złoża kruszyw Szymiczek; eksploatacja na tym złożu trwa. Brak jest jakichkolwiek sygnałów o planach eksploatacji złoża Łaziska Rybnickie, które udokumentowane było jeszcze w latach 60 XX wieku. W

poniższym zestawieniu zebrano istotne informacje dotyczące udokumentowanych złóż występujących na terenie gminy.

Tabela 2 Złóża kopalin gminy Godów

ID Midas	Kopalina	Złoże/zasoby	Obszar Górniczy/ Teren górniczy/	Stan zagospodarowania
343	Węgiel kamienny	Moszczenica/pozabilansowe	Jastrzębie I (tylko obszar górniczy)	Eksploracja złoża zaniechana, zasoby zostały zaliczone do pozabilansowych
375	Węgiel kamienny	Marcel Ruch 1 Maja/pozabilansowe	W przeszłości był tu ustanowiony obszar i teren górniczy Wilchwy, obecnie zniesione	Eksploracja złoża zaniechana, zasoby zostały zaliczone do pozabilansowych
390	Węgiel kamienny	Gołkowice/77078 tys ton		Złoże rozpoznane szczegółowo
3337	Kruszywa naturalne	Łaziska Rybnickie/3350		Złoże rozpoznane szczegółowo
4431	Kruszywa naturalne	Godów II/złoże częściowo wyeksploatowane	Godów II Godów III	Złoże zagospodarowane, obecnie już w dużej mierze wyeksploatowane
13344	Kruszywa naturalne	Szymiczek/64 tys ton	Szymiczek	Złoże zagospodarowane

W podłożu terenów 1, 2, 3, 4, 5 znajduje się złożo węgla kamiennego Marcel Ruch 1 Maja. W podłożu terenu nr 6 znajduje się złożo węgla Moszczenica, a w podłożu terenów 11, 12, 13, 15 złożo węgla kamiennego Gołkowice. Na terenach objętych zmianą studium nie występują obszary i tereny górnicze.

2.8 ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Na terenie nr 1 znajduje się zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, tereny rolne, przydomowe place i ogrody oraz zadrzewienie brzożowe.

Na terenie nr 2 znajduje się składowisko odpadów pogórnicych oraz nowo wybudowana autostrada A1. Na składowisku występuje roślinność ruderalna i zajmuje ono zdecydowana większość analizowanego terenu. Zaplanowana trasa Racibórz-Pawłowice przecina następujące zespoły roślinne: w części zachodniej rośnie las (w zarządzie lasów państwowych). Według Planu Urządzenia Lasu powierzchnię leśną zakwalifikowano jako las świeży. Drzewostan budują głównie buki i można tu mówić o zespole kwaśnej buczyny. W kierunku wschodnim udział buków zmniejsza się, pojawia się dodatkowo dąb i sosna. Teren ten posiada duży potencjał przyrodniczy. Pomiędzy ul. 1 Maja i ul. Leśną dominuje niskowiekowa brzoza i dąb czerwony. Po wschodniej stronie ul. 1 Maja trasa wiedzie głównie po polach uprawnych. W części zachodniej odcina fragment zwartego nasadzenia brzozy o charakterze gospodarczym. W części wschodniej trasa rozcina las liściasty, w którym dominuje buk, występuje tu jednak także dąb, sosna oraz brzoza. Las ma charakter gospodarczy, jednak przy właściwie prowadzonej gospodarce leśnej las ten mógłby przekształcić się w siedlisko buczyny kwaśnej lub grądu. W części położonej najbardziej na wschód trasa wkracza na składowisko odpadów górniczych.

Na terenie nr 7 planowana droga przecina pomiędzy ul. Powstańców Śląskich i ul. Dworcową tereny rolne z niewielkimi kępami zadrzewień brzozowych. W rejonie ul. Dworcowej biegnie wzdłuż szpaleru drzew, który tworzą topole i dęby, tu również przecina użytki rolne. W rejonie doliny Leśnicy przecina zadrzewienia z dębem szypułkowym w wieku do 20 lat. Od ul. Dębowej do ul. 1 Maja planowana droga przecina nieużytki z roślinnością ruderalną i podrostem brzozy, a następnie las brzozowy o charakterze gospodarczym, wiek drzew ok. 40 – 50 lat. Na zdecydowanej większości swojego przebiegu przecina tereny rolne.

Na terenach nr 3, 4, 6, 8, 9, 11, 13, 16, 17 znajdują się grunty orne, niektóre z nich są ugorowane.

Na terenach 5 i 12 oprócz terenów rolnych znajduje się pojedyncza zabudowa mieszkaniowa.

Na terenie nr 10 znajduje się niewielki teren rolny oraz zadrzewienia brzozowe.

Teren nr 14 porastają w całości niskowiekowe (do 20 – 25 lat) zadrzewienia brzozowe.

Na terenie nr 15 znajduje się przepompownia ścieków.

Na wszystkich analizowanych terenach (za wyjątkiem terenu nr 2, gdzie na przebiegu drogi Racibórz-Pszczyna występują buczyny) brak jest wartości przyrodniczych takich jak stanowiska roślin chronionych czy siedliska godne ochrony. Dla drogi Racibórz – Pszczyna wydano już decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004

Na analizowanych terenach nie występują formy ochrony przyrody, nie były one również wskazywane do objęcia ochroną.

2.10 KRAJOBRAZ

Na analizowanych terenach występuje różnorodne krajobrazy, ale w zdecydowanej większości przeważa krajobraz rolniczy pól wielkoobszarowych lub z wsią w typie ulicówki. Na terenie nr 2 znajduje się krajobraz przemysłowy związany ze składowaniem odpadów górniczych i nowo wybudowaną autostradą.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na terenie objętym zmianą studium nie znajdują się zabytki ani obiekty o wartościach kulturowych.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM

Na analizowanych terenach obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania z 2012 r. (patrz rozdział 1.4) w którym ustalono podobne przeznaczenia terenów. W stosunku do planu z 2012 r. nie zmienia się zasadniczy układ urbanistyczny. W przypadku braku zmiany studium zabudowa analizowanego terenu rozwijałaby się podobnie jak dotychczas, w sposób ekstensywny, przy czym tereny rolne pozostałyby w zagospodarowaniu rolniczym. Zmiana studium polega w zdecydowanej większości na uzupełnieniu istniejących terenów o nowe tereny budowlane. Przebieg drogi południowej Racibórz-Pawłowice został już ustalony w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Właściwie jedynym nowym elementem jest przebieg nowej drogi od ul. Powstańców do ul. Dworcowej, pozostała część tej drogi była już

ustalona w obowiązującym studium oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego z 2012 r.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

Na terenach objętych zmianą studium nie stwierdza się występowania szczególnych zagrożeń środowiska. Na większości z terenów występują obecnie grunty rolne pozostające w uprawie, gdzie nie stwierdza się występowania jakichś szczególnie niekorzystnych zjawisk. Na terenach objętych zmianą studium znajdują się dwa obiekty negatywnie wpływające na środowisko. Pierwszym z nich jest autostrada A1, przy czym należy podkreślić, że na etapie budowlanym wykonano wszelkie możliwe prace minimalizujące negatywne oddziaływania. Drugim problemem ochrony środowiska jest istniejące składowisko odpadów pogórnich w Skrzyszowie, częściowo zostało ono już zrekultywowane.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Na terenach objętych zmianą suikzp nie występują wody powierzchniowe, za wyjątkiem przecięcia Leśnicy planowaną drogą Łaziska - Skrzyszów oraz przecięcia Dopływu ze Skrzyszowa drogą południową Racibórz - Pawłowice. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt studium przewiduje szereg działań:

- w strefie 20 m od cieków wodnych wprowadza się zakaz zabudowy, grodzenia i innej działalności powodującej degradację szaty roślinnej porastającej skarpy koryt rzek i potoków,
- regulacje techniczne cieków wodnych muszą być ograniczone do niezbędnego minimum, musi zostać zachowana więź hydrologiczna koryt z otoczeniem, a także zachowana ich obudowa biologiczna,
- zachowanie stref buforowych (lasy, roślinność łąkowa, olsy i inne naturalne zbiorowiska roślinne) w dnach dolin, łożyskach rzek, potoków i zbiorników wodnych, w celu ograniczania dopływu zanieczyszczeń obszarowych i komunikacyjnych,
- należy egzekwować obowiązek systematycznego opróżniania zbiorników bezodpływowych na terenach nie objętych systemem kanalizacji.
- utrzymuje się dotychczasowy system odprowadzania ścieków do oczyszczalni w Gołkowicach oraz Ruptawa w Jastrzębiu Zdroju,
- do czasu budowy kanalizacji sieciowej dopuszcza się realizację lokalnych obiektów oczyszczania ścieków lub gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach i ich okresowe opróżnianie z wywozem nieczystości na oczyszczalnię lub do punktów zlewniowych;
- w przypadku braku sieci kanalizacyjnej na danym obszarze, uruchamianie nowych terenów budowlanych uwarunkowane jest ich ujęciem w programie rozwoju sieci kanalizacyjnej,
- szybki rozwój sieci kanalizacyjnej wymagany jest w terenach gęstej zabudowy oraz w nowo projektowanych terenach budowlanych, przewiduje się rozbudowę sieci kanalizacyjnej dla zaopatrzenia terenów pod zabudowę,

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na znaczącej części terenu gminy Godów brak jest użytkowych poziomów wodonośnych, czwartorzędowy poziom występuje jedynie w dolinie Olzy, poza granicami terenów objętych zmianą studium. Na terenie gminy nie występują również główne zbiorniki wód podziemnych. Nie przewiduje się szczególnego zagrożenia wód podziemnych. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązaniem systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc tak samo ustalenia przedstawione dla ochrony wód powierzchniowych w zakresie gospodarki ściekowej (przedstawiono je w rozdziale 5.1). Dla ochrony wód podziemnych kluczowe

znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę wywozu nieczystości.

5.3 WPLYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń studium nie będzie miała wpływu na klimat, gdyż zmianie podlegają pojedyncze działki. Natomiast na pewno zmianie ulegnie mikroklimat terenów na których będzie powstawała nowa zabudowa. Zabudowanie terenów wpłynie na zwiększenie szorstkości powierzchni ziemi, a co za tym idzie na zmniejszenie warunków przewietrzania. Zagrożeniem może być problem niskiej emisji, zwłaszcza w niżej położonych częściach obszaru. W celu przeciwdziałania temu zjawisku projekt studium ustala:

- realizację zadań ograniczenia niskiej emisji określonych w Programie Ograniczenia Niskiej Emisji dla gminy Godów,
- termomodernizację budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej,
- wprowadzenia zasady używania do celów grzewczych urządzeń o jak najwyższej sprawności energetycznej, korzystających z paliw niskoemisyjnych. Zasada winna zostać wprowadzona w formie nakazu dla obiektów użyteczności publicznej, produkcyjnych, ogrzewanych zbiorowo i nowo realizowanej zabudowy.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPLYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Projekt studium zakłada nieznaczne poszerzenie niektórych terenów i wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej na terenach rolnych. Realizacja tych funkcji również wpłynie nieznacznie na przekształcenie powierzchni terenu. Nie należy jednak spodziewać się znaczących przekształceń, projekt zmiany studium nie przewiduje bowiem wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych. Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji. Realizacja drogi Racibórz – Pawłowice niewątpliwie przyczyni się do powstania znacznych odkształceń terenu, jednakże dla tej drogi wydano już decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach i jej wpływ na środowisko został oceniony.

5.4.2 WPLYW NA GLEBY

Na zdecydowanej większości analizowanych terenów znajdują się obecnie uprawy polowe. Wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej na te tereny spowoduje degradację istniejących tu gleb rolnych.

Należy pamiętać, że w świetle obowiązującego prawa zgodnie z Ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o Ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 1995 Nr 16 poz. 78 z późn. zmianami) przekształcenie gleb klasy III na cele nierolnicze w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego poza obszarami miast wymaga zgody odpowiedniego organu, co zabezpiecza nieracjonalne gospodarowanie zasobami gleb. Ewentualna zgoda na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych musi nastąpić na etapie sporządzania planu miejscowego dla tych terenów.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Projekt studium ujawnia udokumentowane złoża i jednocześnie nie wprowadza form zagospodarowania przestrzennego, które kolidowałyby ze złożami węgla kamiennego i uniemożliwiały ich eksploatację. Złoża te nie są obecnie przewidziane do eksploatacji.

5.6 WPŁYW NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Na analizowanych terenach występują głównie grunty rolne oraz tereny mieszkaniowe. W gminie Godów jest bardzo wiele terenów z zabudową rozproszoną, wzdłuż ulic występują naprzemiennie tereny zabudowane i pola lub nieużytki, podobna sytuacja występuje na terenach objętych zmianą studium i w ich otoczeniu. Na terenie nr 2 znajduje się również częściowo już zrekultywowane składowisko odpadów pogórnich. Na terenie nr 14 znajdują się zadrzewienia brzozowe, powstałe bądź z nasadzenia bądź z długotrwałego odłogowania. Zadrzewienie to również nie ma większej wartości. Wprowadzenie zabudowy w miejscach które na dzień dzisiejszy użytkowane są w sposób rolniczy lub też są odłogowane spowoduje zmianę w środowisku roślinnym wyrażającą się między innymi w zanikaniu roślinności naturalnej na rzecz gatunków obcych na terenach realizacji zabudowy. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi z tych terenów zostaną wyparte. Zabudowa tych terenów nie spowoduje znaczącego zubożenia wartości przyrodniczych.

Droga mająca łączyć ul. 1 Maja w Skrzyszowie z ul. Powstańców Śląskich w Łaziskach przecina w dużej mierze grunty rolne. W rejonie doliny Leśnicy przetnie dębowe zadrzewienia w wieku do 20 – 25 lat, a w rejonie ul. Olszyńskiej zadrzewienie brzozowe. Zadrzewienia te nie posiadają większej wartości przyrodniczej. Realizacja tej drogi będzie miała znikomy wpływ na środowisko przyrodniczo raz ze względu na skalę przedsięwzięcia, dwa ze względu na brak cennych siedlisk przyrodniczych na jej przebiegu.

Realizacja drogi Racibórz – Pawłowice niewątpliwie przyczyni się do powstania znaczącego wpływu na środowisko (likwidacja lasu po południowej stronie składowiska i na południe od ul. Leśnej), jednakże dla tej drogi wydano już decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach i jej wpływ na środowisko został oceniony.

Reasumując na terenach przewidzianych w studium do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a zmiana studium nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIEŃNIA 2004

Tereny objęte zmianą studium znajdują się poza terenami objętymi formami ochrony przyrody. Nie były one również proponowane do takiej funkcji.

Tereny objęte zmianą studium nie pełnią funkcji korytarzy ekologicznych gdyż albo znajdują się pośród istniejącej zabudowy albo na jej obrzeżu. W obrębie korytarza ekologicznego dla ptaków znajdują się tylko dwa niewielkie tereny nr 13 i 15 położone w południowej części Gołkowic. Wszystkie tereny objęte zmianą studium znajdują się również poza korytarzem spójności Odra-Olza, z tego też powodu nie przewiduje się jego zagrożenia. Projekt studium nie wprowadza żadnych funkcji (jak zespoły zabudowy wysokiej,

elektrownie wiatrowe, zmiana przeznaczenia stawów – potencjalnych miejsc odpoczynku), które mogłyby zagrozić korytarzowi ekologicznemu dla ptaków Dolina Górnej Wisły.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Zmiana studium polega na uzupełnieniu istniejącego układu urbanistycznego. Przyjęty w studium kierunek rozwoju analizowanego terenu nie wpłynie znacząco na zmianę jego krajobrazu – tereny będą rozwijały się na kształt dotychczasowy. W zapisach projektu studium znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie nie występują zabytki i obiekty o wartościach kulturowych, w związku z czym nie przewiduje się zagrożenia tego elementu.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt studium nie wprowadza funkcji, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. O ile zagrożenie ze strony obiektów usługowych lub przemysłowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym system monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, o tyle poważnym zagrożeniem jest poszerzenie się funkcji mieszkaniowej (tereny MN), która ciągle jest głównym sprawcą zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji”. W celu przeciwdziałania temu negatywnemu zjawisku projekt studium wprowadza następujące ustalenia:

- realizacji zadań ograniczenia niskiej emisji określonych w Programie Ograniczenia Niskiej Emisji dla gminy Godów,
- termomodernizacji budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej,
- wprowadzenia zasady używania do celów grzewczych urządzeń o jak najwyższej sprawności energetycznej, korzystających z paliw niskoemisyjnych. Zasada winna zostać wprowadzona w formie nakazu dla obiektów użyteczności publicznej, produkcyjnych, ogrzewanych zbiorowo i nowo realizowanej zabudowy.

Należy zaznaczyć, że systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają poza ramy miejscowego planu zagospodarowania. Ze względu na skalę zmiany studium (pojedyncze działki) potencjalne zagrożenie jest znikome.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826 ze zm). Prowadzenie działalności na terenach o funkcjach usługowych i infrastrukturalnych nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W dalszej części w ust. 2 tego artykułu jest wyraźny nakaz dotyczący

ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Projekt studium nie wprowadza obiektów, które mogą mieć potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego. Nie przewiduje się budowy nowych arterii drogowych, ani dużych terenów produkcyjnych. Zagrożenie związane z ponadnormatywnym hałasem może więc wystąpić tylko na terenach zabudowy mieszkaniowej, a jak wspomniano powyżej ponadnormatywny hałas należy ograniczyć do granic działki. Projekt studium nie przewiduje lokowania obiektów mogących być znaczącymi emitarami hałasu w pobliżu terenów chronionych akustycznie w związku z czym nie przewiduje się zagrożenia tego komponentu środowiska. Nie przewiduje się by droga łącząca ul. Powstańców z ul. 1 Maja była powodem znaczących negatywnych oddziaływań, a to ze względu na jej parametry. W przypadku wystąpienia przekroczeń istnieje możliwość ograniczenia uciążliwości np. poprzez budowę ekranów akustycznych lub spowolnienie prędkości przejazdu w rejonie zabudowy mieszkaniowej.

W projekcie studium, celem ochrony i zminimalizowania zagrożenia hałasem znalazły się następujące zapisy:

- opracowania mapy akustycznej wzdłuż dróg i terenów kolejowych zgodnie z przepisami szczególnymi,
- poprawy jakości nawierzchni dróg,
- budowy ekranów ochronnych – szczególnie w przypadku autostrady A1

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt studium nie wprowadza specjalnych obostrzeń co do lokowania anten telefonii komórkowej oraz innych źródeł promieniowania niejonizującego.

Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Przewiduje się, że wprowadzone zabezpieczenia w zupełności regulują problem zabezpieczenia ludności przed polami elektromagnetycznymi, tym bardziej, że badania prowadzone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykazują generalnie na brak przekroczeń poziomów pól elektromagnetycznych w województwie Śląskim¹.

Należy również dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na przyrost zabudowy mieszkaniowej niewątpliwie wzrośnie też ilość powstających odpadów, choć nie będzie to przyrost znaczący. Projekt studium nie wprowadza nowych składowisk odpadów, będą one składowane zgodnie z obowiązującymi przepisami

¹ Raport o stanie środowiska na rok 2008, WIOŚ, Katowice, 2009
Informacja o stanie środowiska na rok 2009, WIOŚ, Katowice, 2010

poza terenem gminy. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują zarówno ustawy (Ustawa z 2012 r. o odpadach, Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) jak również odpowiednie uchwały Rady Gminy oraz gminne i powiatowe programy gospodarki odpadami, nie ma więc potrzeby, ani delegacji ustawowej do regulowania tego zagadnienia przepisami studium.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na analizowanych terenach nie stwierdzono występowanie zagrożeń powodziowych.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanych terenach nie stwierdzono występowanie obszarów narażonych na wystąpienie ruchów masowych ziemi.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt studium nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Godów zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

- w strefie 20 m od cieków wodnych wprowadza się zakaz zabudowy, grodzenia i innej działalności powodującej degradację szaty roślinnej porastającej skarpy koryt rzek i potoków,
- regulacje techniczne cieków wodnych muszą być ograniczone do niezbędnego minimum, musi zostać zachowana więź hydrologiczna koryt z otoczeniem, a także zachowana ich obudowa biologiczna,
- zachowanie stref buforowych (lasy, roślinność łąkowa, olsy i inne naturalne zbiorowiska roślinne) w dnach dolin, łóżyskach rzek, potoków i zbiorników wodnych, w celu ograniczania dopływu zanieczyszczeń obszarowych i komunikacyjnych,
- należy egzekwować obowiązek systematycznego opróżniania zbiorników bezodpływowych na terenach nie objętych systemem kanalizacji.
- utrzymuje się dotychczasowy system odprowadzania ścieków do oczyszczalni w Gołkowicach oraz Ruptawa w Jastrzębiu Zdroju,
- do czasu budowy kanalizacji sieciowej dopuszcza się realizację lokalnych obiektów oczyszczania ścieków lub gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach i ich okresowe opróżnianie z wywozem nieczystości na oczyszczalnię lub do punktów zlewniowych;

- w przypadku braku sieci kanalizacyjnej na danym obszarze, uruchamianie nowych terenów budowlanych uwarunkowane jest ich ujęciem w programie rozwoju sieci kanalizacyjnej,
- szybki rozwój sieci kanalizacyjnej wymagany jest w terenach gęstej zabudowy oraz w nowo projektowanych terenach budowlanych, przewiduje się rozbudowę sieci kanalizacyjnej dla zaopatrzenia terenów pod zabudowę,

powietrze i klimat

- realizacji zadań ograniczenia niskiej emisji określonych w Programie Ograniczenia Niskiej Emisji dla gminy Godów,
- termomodernizacji budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej,
- wprowadzenia zasady używania do celów grzewczych urządzeń o jak najwyższej sprawności energetycznej, korzystających z paliw niskoemisyjnych. Zasada winna zostać wprowadzona w formie nakazu dla obiektów użyteczności publicznej, produkcyjnych, ogrzewanych zbiorowo i nowo realizowanej zabudowy.

Gleby i rolnictwo

- prowadzenie zrównoważonej i ekologicznej gospodarki rolnej,
- utrzymanie łąk, pastwisk i zadrzewień,
- ochrona gleby i wód,
- tworzenie ciągów zadrzewień śródpolnych,
- tworzenie stref buforowych na styku z terenami przeznaczonymi do zabudowy.

Zabytki i dobra kultury

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej odbywać się będzie poprzez:

- istniejące oraz nowe strefy ochrony konserwatorskiej,
- ochronę obiektów i założeń wpisanych do rejestru zabytków,
- ochronę obiektów i założeń proponowanych do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków oraz do ochrony w ustaleniach planu,
- ochronę pomników i miejsc pamięci zlokalizowanych na terenie gminy.

Hałas i wibracje

- opracowania mapy akustycznej wzdłuż dróg i terenów kolejowych zgodnie z przepisami szczególnymi,
- poprawy jakości nawierzchni dróg,
- budowy ekranów ochronnych – szczególnie w przypadku autostrady A1

W stosunku do całego obszaru projekt studium wprowadza zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów. Określa min. wysokość zabudowy, wskaźniki zabudowy, minimalną powierzchnię biologicznie czynną oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego.

W projekcie studium nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na terenie gminy Godów ani w jej sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000. Projekt studium nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie oceny projektu studium nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Projekt studium nie wprowadza funkcji, które byłyby szczególnie uciążliwe dla środowiska, w związku z czym nie ma konieczności prowadzenia specjalnie określonego monitoringu. Jednocześnie zakres studium określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [t.j. Dz. U. 2012 r., poz. 647 z póź. zm.] oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie wymaganego zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy [Dz. U. Nr 118, poz. 1223] nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w studium uwarunkowań. Istotny jest również fakt, że studium jako dokument o charakterze strategicznym nie jest podstawą do realizacji poszczególnych przekształceń. Ich realizacja może nastąpić dopiero po uchwaleniu planów miejscowych lub wydaniu innych decyzji administracyjnych.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień studium będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Godów dla 17 terenów położonych w różnych częściach gminy. Na tych terenach obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2009 r. oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2012 r.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń studium na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującym przepisami.

Analizowane tereny położone są w gminie Godów, w powiecie wodzisławskim, w województwie śląskim. Obejmują one 17 fragmentów o powierzchni łącznej ok. 286 ha położonych w różnych częściach gminy. W budowie geologicznej Godowa udział biorą osady trzeciorzędowe i czwartorzędowe zalegające na starszych utworach karbońskich. Na analizowanych terenach nie występują ciekły powierzchniowe, za wyjątkiem terenu nr 2 (Dopływ ze Skrzyszowa) i teren nr 7 (Leśnica). Na terenach objętych zmianą studium brak jest użytkowego poziomu wodonośnego. W podłożu terenów występują złoża węgla kamiennego. Środowisko przyrodnicze tworzy głównie zabudowa mieszkaniowa oraz grunty orne. Nie występują tu formy ochrony przyrody ani zabytki i obiekty kulturowe.

W wyniku powstania nowych terenów zurbanizowanych może wystąpić wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, projekt studium wprowadza jednak odpowiednie zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. Gleby oraz rolnicza przestrzeń produkcyjna na terenach objętych zmianami zostaną przekształcone i zdegradowane na skutek urbanizacji. Na terenach planowanych pod zabudowę istniejące środowisko ulegnie całkowitej degradacji i przekształcone w kierunku przydomowych zieleńców i ogrodów na obszarach przestrzeni biologicznie czynnej, brak tu jednak cennych walorów przyrodniczych. Przekształcane będą głównie grunty orne. Doliny cieków pozostawia się wolne od zabudowy.

Wzrost stopnia urbanizacji może wpłynąć na jakość powietrza atmosferycznego na skutek niskiej emisji ze strony zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Nie przewiduje się znaczącego pogorszenia jakości klimatu akustycznego. Na analizowanych terenach nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych ani narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

Projekt studium nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu studium nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono

również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie studium.

Projekt studium nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

LITERATURA

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 1996: Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000 ark. M-34-73-B Zabełków. GGK, Warszawa.

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 1996: Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000 ark. M-34-74-A Jastrzębie-Zdrój. GGK, Warszawa.

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 1996: Mapa sozologiczna w skali 1:50 000 ark. M-34-73-B Zabełków. GGK, Warszawa.

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 1996: Mapa sozologiczna w skali 1:50 000 ark. M-34-74-A Jastrzębie-Zdrój. GGK, Warszawa.

Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2009 r. MŚ, PIG, Warszawa 2005.

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>

Chowaniec J., Witek K., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Zabełków, PIG, Warszawa 2000

Chowaniec J., Witek K., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Jastrzębie Zdrój, PIG, Warszawa 2000

Decyzja Wojewody Śląskiego z 14 grudnia 2006 roku w sprawie ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na budowie autostrady A1 na odc węzeł Sośnica (bez węzła) – granica państwa w Gorzyczkach km 519+374,25 –567+223,51

Informacja o stanie środowiska 2007, 2008 i 2009, WIOŚ Katowice;

Infogeoskarb – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>

Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. WN PWN, Warszawa.

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa, 1995;

Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000 ark. Cieszyn, PIG Warszawa, 1994 r.

Mapa Hydrogeologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Cieszyn WG, 1983.

Materiały do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pn: Budowa Autostrady A1 węzeł Sośnica (bez węzła) – granica państwa w Gorzyczkach km 519+374,25 –567+223,51, Ekosystem Śląsk Biuro Konsultingowe Ochrony Środowiska, Mysłowice, 2006

Opracowanie ekofizjograficzne gminy Godów w jej granicach administracyjnych , przedsiębiorstwo Weronia sp. z o.o., 2008 r.,

Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl>

Parusel J. B. [red], Korytarze ekologiczne w województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa etap I, CDPGŚ, Katowice, 2007

„Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla zadania pn.: "Opracowanie projektu Drogi Głównej Południowej na terenie Wodzisławia Śląskiego, Mszany i gmin

sąsiednich - etap I (dokumentacja środowiskowa)", Biuro Konsultingowo-Doradcze "EUROEKSPERT" dr inż. Jacek Seweryński

Różkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa;

Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;

Trzepla M., 2006: Szczegółowa Mapa geologiczna Polski, ark. Zabełków, PIG, Warszawa

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Godów, 2009

Wójcik A., 2007: Szczegółowa Mapa geologiczna Polski, ark. Zebrzydowice, PIG, Warszawa